

Мультфільм “Морська прогулянка”

(з циклу “Болек і Льолек”)

Запитання та завдання для обговорення мультфільму

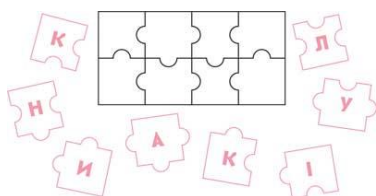
(с. 118 підручника)

Що таке відпочинок?

Чому всі діти й дорослі так чекають літа? Мабуть тому, що це пора захопливих пригод, цікавих мандрівок і розваг. Запропонуйте учням поговорити про веселу літню пору, канікули та як їх не зіпсувати необачними вчинками.

Завдання з робочого зошита (частина 4, завдання 1, с. 72)

Подумки складіть пазл, запишіть в його частинках букви і прочитайте, чого школярі дуже чекають наприкінці навчального року.

Обговоріть із дітьми, що таке канікули, чому ми їх так чекаємо (адже вчитися — захопливо, і разом у класі — весело та цікаво), як варто і як не слід відпочивати під час канікул.

- Що таке відпочинок?
- Чому він потрібний?
- Відпочинок — це коли ми нічого не робимо?

Пригадайте з дітьми по 5 цікавих занять на канікулах.

Морська прогулянка

Запропонуйте учням подивитися на канікули та літній відпочинок інших дітей і покритикувати їх — побачити цікавинки та необачливі вчинки, зрозуміти, у чому помилки та поміркувати, як можна їх уникнути. Адже об’єктивно дивитися на власні вчинки завжди складно.

- Дивимосся мультфільм “Морська прогулянка”.
- Як ви думаєте, чому хлопчики поїхали саме на море?
- Чи все вони робили правильно? Чому ви так вважаєте? Розкажіть про їхні помилки та поясніть їхній вибір.
- Чим море відрізняється від річки, озера, ставка?
- Які правила поведінки біля води ви знаєте? Чому їх треба дотримуватися?
- Як хлопчики подружилися з песиком?
- Чому їхній кораблик перевернувся?
- Як треба діяти, коли на морі хвилі? Чому в цей час треба бути особливо обережними?
- Як треба поводитися на човні в морі?
- Що таке шторм?

- Які ознаки шторму можна помітити на морі? Чи помітили їх хлопчики? Чому діяли необачно?
- Чому треба повертатися на берег при перших ознаках початку шторму?
- Чи правильно хлопчики привертали до себе увагу після шторму?
- Як ви вважаєте, як треба діяти в такій ситуації? Чому саме так?
- Як хлопчики допомагають один одному? Хто і як допоміг їм?
- Де треба купатися, щоб у разі потреби допомога прийшла вчасно?
- Що ви порадили б хлопчикам, аби наступний відпочинок на морі приніс тільки радість?

Досліди з вітрильниками

Побудуємо вітрильники та проведемо досліди. Добре, якщо під час будівництва корабликів малята сконструюють різні вітрила — різної величини, різної форми, можна на один кораблик поставити кілька вітрил, ну і, звичайно, придумайте з малятами назви вітрильників і відповідно розмалюйте. Зверніть увагу дітей на те, чим вітрила відрізняються одне від одного, пообіцяйте, що потім разом перевірите, який кораблик буде швидшим. Вийде чудова весела флотилія! А тепер настав час випробувань. Влаштуємо для малят маленьке море в місті.

- З мочалки зробіть гостроносий вітрильник і пліт (зверніть увагу дітей — вітрила мають бути однаковими, встановіть їх приблизно в тих самих місцях).
- Перевірте, як рухатимуться обидва кораблики. Звертайте увагу дітей на те, що обидва вітрильники мають бути в однакових умовах — вітер, хвилі тощо.
- Покажіть дітям, яким помічником може стати вітер (наприклад, енергія вітру може перетворюватися на енергію руху вітрильника).
- Зробіть вітрильник із паперу та половинки горіха, наберіть води в мисочку, опустіть туди човен, подуйте на вітрило (зробіть штучний вітер), кораблик почне рухатися за вітром.
- Як буде рухатися вітрильник, якщо вітер змінюватиме напрям? Можна поставити на воді буйки, спробувати за допомогою вітру провести вітрильник між буйками (вийде такий собі водний слалом).
- Як рухатиметься вітрильник, якщо вітер змінюватиме силу?
- Запропонуйте дітям по-різному дути: вітер поступово набирає силу, вітер одразу дуже сильний — порив вітру, вітер дуже сильний (кілька дітей можуть дути на одні вітрила), вітер дме збоку тощо. Як рухається кораблик?
- Поміркуйте з малятами, як можна створити штучний вітер, перевірте, який спосіб найефективніший. Як перевірити ефективність? (Співвідношення швидкості руху вітрильника та нашої втоми...)
- Як рухатиметься вітрильник, якщо його навантажити (він стане важчим)? Влаштуйте перегони двох корабликів — навантаженого і без вантажу (вітер має бути однаковим!).
- Який човен рухатиметься швидше — з маленьким вітрилом чи з великим?
- Запропонуйте дітям прибрати вітрило (або зробити його зовсім маленьким). Переконайтеся, що в такому разі вітру буде значно складніше рухати човен.

- Зробіть на морі штучні хвилі. Як зміниться рух корабликів? А що, як тепер додати ще й вітер? Якому кораблю буде легше встояти проти бурі — з маленьким вітрилом, з великим чи взагалі без вітрила? Чому? (Попросіть дітей спочатку спрогнозувати рух судна, пояснити свої припущення, а потім перевірте на практиці.)
- Перевірте, великому чи маленькому кораблику простіше встояти в морі, коли великі хвилі. Потім можна ще й спробувати навантажити кораблики (як потрібно закріплювати вантаж, навіщо це робити).

Отже, що більше вітрило, то швидше може рухатися судно. Але з великим вітрилом неможливо встояти проти бурі.

Що сильніший вітер, то швидше рухаються човни.

Щоб човен рухався швидше, треба поставити більше вітрил. Тож команда корабля під час плавання відповідно до того, яка швидкість потрібна, ставить більше вітрил або менше. Капітан стежить за тим, скільки вітрил поставлено, куди вони спрямовані (адже від цього залежить напрям руху човна).

Під час бурі (надмірно сильного вітру) команда прибирає вітрила, адже сильний вітер може їх зірвати, порвати, і тоді човну буде важко рухатися, коли буря вщухне.